

13. Раушенбах Ю.О. Тепло- и холодноустойчивость домашних животных. Эколого-генетическая природа различий. –Новосибирск. – 1975.-344 с.
14. Фізіологічно-біохімічні методи досліджень у біології, тваринництві та ветеринарній медицині. – Львів.-2004.-399 с.
15. Плохинский Н.А. Биометрия. – Новосибирск.-1961. – 364 с.
16. Rhoad A.O. The Iberia heat tolerance test for cattle.-Trop.Agric:1944.-V.21.-P. 162-164.

УДК 636.32/38.082.23

ФЕНОТИПОВА МІНЛІВІСТЬ ОСНОВНИХ СЕЛЕКЦІЙНИХ ОЗНАК АСКАНІЙСЬКОЇ КАРАКУЛЬСЬКОЇ ПОРОДИ

**Вовченко Б.О. - професор,
Третьякова Л.В. - магістрант, Херсонський ДАУ**

Постановка проблеми. Інтенсифікація каракулівництва залежить від його конкурентоспроможності як на зовнішньому, так і внутрішньому ринках, на яку впливає не тільки попит та ціни на смушки, але і їхня якість та економічна ефективність виробництва. Вівці потребують реалізації таких умов, за яких вони б могли найбільш повно проявити генетичний потенціал власної продуктивності [1,2,3,4].

Встановлено, що смушкова та м'ясна продуктивність каракульських овець зумовлюється багатьма чинниками, насамперед, технологією вирощування молодняку й селекційно - племінною роботою.

Стан вивчення проблеми. У результаті реформування виробництва вівчарської продукції [4] з'явились велика кількість дрібних за розміром фермерських господарств з різною формою власності. Умови утримання і експлуатації овець новостворених дрібних господарств мають свої особливості і значно відрізняються від традиційних.

У зв'язку з цим визначення технології виробництва продукції каракулівництва технологічних груп овець за типом конституції, вивчення закономірностей формування смушкової та м'ясної продуктивності одержаного від них потомства спонукало до проведення досліджень у цьому напрямі та визначили їх актуальність.

Завдання і методика дослідження. Метою дослідження було вивчення смушкової та м'ясної продуктивності молодняку овець асканійської каракульської породи, одержаного від матерів різних типів конституції і вирощеного за умов прийнятої технології степової зони півдня України.

Дослідження проводились в умовах ДПДГ «Маркеєво» Чаплинського району Херсонської області на асканійських каракульських матках. Було сформовано 3 технологічні групи аналогів вівцематок у кількості 120 голів (міцного 30 голів, ніжного – 30 голів і грубого типу – 30 голів).

В основу формування технологічних груп вівцематок був покладений їх конституціональний тип. Одержане потомство також було розподілене на гру-

пи відповідно до технологічних груп вівцематок: 1 група ягнят-потомство від вівцематок міцного, 2 група ягнят – ніжного, 3 група ягнят – грубого типу конституції.

Результати досліджень. Відомо, що ефективність селекції сільськогосподарських тварин неможлива без наявності певної мінливості в породі чи стаді. На знання та необхідність постійного підтримання різноманіття в породі вказували цілий ряд вчених зоотехнічної науки. Разом із цим селекційна практика та дослідження показують, що мінливість є бажаною лише в певних межах [1,2,3].

Показники фенотипової мінливості живої маси та плодючості багатоплідних каракульських овець наведено в таблиці 1.

Таблиця 1 – Показники мінливості живої маси та плодючості стада асканійських каракульських овець

Показники	n	X±Sx	Cv, %
Жива маса, кг:			
баранів-плідників	63	80,5	10,7
вівцематок	680	50,5±0,3	15,6
Плодючість вівцематок, %	614	1,41 ±0,02	36,4

Встановлено, що коефіцієнт мінливості плодючості становить 36,4 %, тоді як живої маси становив 10,7... 15,6 %.

Мінливість показників смушкової продуктивності у каракульському вівчарстві має велике значення, оскільки при виробництві каракулю однією з важливих вимог є їх однотиповість. Встановлено достатньо високі показники мінливості смушкових ознак у ягнят при народженні (табл. 2).

Найбільшою варіабельністю характеризувалися такі ознаки, як довжина волосу - 21,0...24,1%, ширина завитка - 31,6...34,2%, довжина валька - 31,8-35,4%, висота валька - 21,8...26,7%.

Таблиця 2 – Показники мінливості смушкових ознак у ягнят при народженні

Показники	Народилися в числі	X±Sx	Cv, %
Площа шкурки, см ²	одинаків	1250,8±34,20	15,7
	двійневих	1158,3±31,80	18,4
Маса шкурки, г	одинаків	328,1±17,30	30,3
	двійневих	299,4±13,20	29,7
Довжина волосу на крижах, мм	одинаків	8,0±0,29	21,0
	двійневих	7,6±0,27	23,9
Ширина завитка, мм	одинаків	6,9±0,41	34,2
	двійневих	5,8±0,28	31,6
Довжина валька, мм	одинаків	45,9±2,8	35,4
	двійневих	43,8±2,1	31,8
Товщина міздрі на крижах, мм	одинаків	1,7±0,05	17,5
	двійневих	1,5±0,04	17,0
Висота валька, мм	одинаків	5,2±0,20	21,8
	двійневих	4,7±0,19	26,7

Показники вікової мінливості м'ясної продуктивності наведено в таблиці 3.

Таблиця 3 - Вікова мінливість показників м'ясної продуктивності, С_v%

Показники	Вік, міс.		
	4	7	9
Жива маса перед забоєм	7,2	7,4	5,0
Маса охолодженої тушки	7,4	10,8	1,7
Маса внутрішнього жиру	42,1	23,8	26,6
Забійна маса	6,4	10,1	1,5
Забійний вихід	3,7	3,7	4,4
Вихід м'яса	3,5	2,3	3,3
Вихід кісток	13,5	4,5	1,5
Площа м'язового вічка	8,0	15,3	4,2

Результати досліджень свідчать, що рівень мінливості основних ознак м'ясної продуктивності коливалися в межах 1,7...42,1%. Найбільшу мінливість встановлено за масою внутрішнього жиру - 23,8...42,1%.

Висновок. Отже, основні селекційні ознаки характеризувалися достатніми величинами мінливості, що дає змогу ефективно вести селекційно-племінну роботу у досліджуваній популяції.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Міхельсон Л.П. Показники природної резистентності каракульських ягнят: Зб. наук. пр. Вінницького державного аграрного університету. – Вінниця. – 2002. – Вип.11. – С.108-111.
2. Китаєва А.П. Технологічні властивості шкурок чорних каракульських ягнят, одержаних від вівцематок різних конституціональних типів // аграрний вісник Причорномор'я. – Одеса. – 2004. – Вип. 23. – С. 85-89.
3. Китаєва А.П., Міхельсон Л.П. Ріст та розвиток каракульських ярок, одержаних від вівцематок різних типів конституції // Вісник Сумського нац. університету. – Суми. – 2002. – Вип. 6. – 391-394.
4. Мутаев М.М. Методические рекомендации по эффективной системе организации производства продукции овцеводства на малых фермах. – Дубровицы. – 2001.

УДК 636.39/03.082.265

М'ЯСНА ПРОДУКТИВНІСТЬ ЧИСТОПОРОДНИХ І ПОМІСНИХ БАРАНЧИКІВ

**Вовченко Б.О. - професор,
Шитець А.В. - магістрант, Херсонський ДАУ**

Постановка проблеми. Показники м'ясної продуктивності для м'ясовинових порід овець є одними із селекційних ознак поряд з показниками вовнової продуктивності, а для м'ясних порід - головними селекційними ознаками.
